

УДК 616-053.2-009.11-009.7-071

Соседко М.С.¹, Ковальова О.В.²

¹студ. гр. УФКС-212м НУ «Запорізька політехніка»

²канд.мед.наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

ОЦІНЮВАННЯ БОЛЮ ЗА ШКАЛОЮ R-FLACC У НЕВЕРБАЛЬНИХ ДІТЕЙ РАНЬОГО ВІКУ З ПАРАЛІТИЧНИМИ СИНДРОМАМИ

У невербальних дітей з паралітичними синдромами III-V за градацією Gross Motor Function Classification System for Cerebral Palsy не вирішеною проблемою є біль. Біль визначають, як комплексне відчуття, пов'язане не тільки з патофізіологічним впливом на тканини, але також залежить від психологічних, соціальних і культурних чинників [1, 3].

Невропатичний біль у дітей та підлітків вивчався недостатньо. Периферійний невропатичний біль у дітей спричиняється ураженням нерва, ущемленням нерва або зовнішнім стисненням будь-яким об'ємним ураженням, наприклад пухлиною або абсцесом; ураженням нерва внаслідок

ВІЛ-інфекції або токсичних ефектів антиретровірусної терапії; доброякісними пухлинами нерва, такими як нейрофіброма або рубцева неврома після травми чи операції; інфільтрацією нерва онкологічними захворюваннями, а також ураженням нерва внаслідок лікування раку (наприклад, хіміотерапія, опромінення) [4].

Таблиця 1 – Шкала г-FLACC для оцінки болю у дітей з когнітивними відхиленнями

Показник	Бальна оцінка		
	0	1	2
Обличчя	Відсутність будь-якої особливої гримаси або посмішка	Періодична гримаса або несхвальний погляд, усамітнення, відсутність інтересу [Виглядає сумним і засмученим]	Частий або постійний несхвальний вигляд, стислі щелепи, тремтіння [Вираз стресу на обличчі, переляку, паніки]
Ноги	Нормальне положення або розслабленість	Скутість, неспокій, напруга [Періодичний тремор]	Поптовхи ногами або їх витягування [Значне посилення спастики, постійний тремор або різкі поштовхоподібні рухи]
Активність	Спокійне положення лежачи, нормальне положення, легке переміщення	Вигинання, переміщення вперед / назад, напруженість [Помірне збудження, поверхнєве, напружене дихання, періодичні зітхання]	Увігнутість, ригідність або різкі поштовхоподібні рухи [Виражене збудження, удари головою; тремтіння; затримка дихання, глибокі зітхання або різкі зітхання; виражена ригідність]
Крик	Відсутність крику (при неспанні і під час сну)	Стогін або ниття, періодична незадоволеність [Періодичний вербальний сплеск або бурмотіння]	Постійний крик, пронизливий крик або схлипування [Постійні вербальні сплески або бурмотіння]
Здатність до зовнішнього заспокоєння	Здатність, розслабленість	Здатність при періодичному контакті, обніманні або спілкуванні, можливість відвернути	Складність заспокоєння [Відштовхування того, хто надає допомогу, опір йому або заходам щодо забезпечення комфорту]

Серед причин центрального невропатичного болю є біль внаслідок пошкодження спинного мозку. Окрім того, діти можуть бути уражені іншими

невропатичними больовими синдромами, такими як вроджені дегенеративні периферійні невропатії та запальні невропатії. Багато невропатичних станів, що часто трапляються в дорослих, наприклад діабетична невропатія, постгерпетична невралгія та невралгія трійчастого нерва, рідкісні в дітей. Невропатичний біль пов'язаний з багатьма типами сенсорної дисфункції [2].

Шкала включає в себе п'ять критеріїв, сума всіх параметрів оцінюється в діапазоні від 0 до 10 балів; де відсутність болю 0–3 бали, помірний біль 4–6 балів, сильний (нестерпний) біль 7–10 балів [3].

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Ingelmo P.M., Fumagalli R. Neuropathic pain in children. *Minerva Anesthesiologica*. 2004. Vol. 70. P.393-398.
2. Martin J. Goddard Chronic pain in Children and Young People. *Pediatrics and Child Health*. 2014. Vol.24, 2. P.89-91.
3. Walco G.A. Neuropathic pain in children: special considerations. *Mayo Clinic Proceedings*. 2010. Vol.85(Suppl.3). P.33-41.
4. Stinson J., Nasser B. Pain management in children with sickle cell disease *Pediatric Drugs*. 2003. Vol.5. P.229-241.